

vidt, idet det ærede Medlem mente, at man maatte blive staaende ved Tallet 114, og kun i yderste Nødstilfælde kunde han tænke sig Muligheden af at forøge Tallet med nogle ganske faa Valgkredse. Jeg tror, at det vil forvolde mange Vanskeligheder, dersom man vil staa fast paa, at Antallet skal forblive, som det nu er, idet det ikke kan ske uden paa Bekostning af flere Kredse, flere gamle Kredse maa da opløses og forsvinde, idet de store Kredse ville blive delte i nye Kredse. Og dette, i den Grad at rive op i gamle bestaaende Forhold, vil forvolde mange Vanskeligheder og vil blive modtaget med megen Uvillie.

Det glædede mig at høre, at det ærede Medlem var enig i den Betragtning, at man heller ikke skulde gaa til en Ordning af dette Forhold ved en midlertidig Valgkredsordning. Men det ærede Medlems Formaal var jo at slaa fast, at en saadan Forandring i Grundloven, som her tilstræbes, kan ikke ske uden i Forbindelse med Indførelse af Forholdstalsvalgmaaden ved Valg af Folketingets Medlemmer. Hertil maa jeg sige, at denne Forandring kan ikke opfyldes. Spørgsmaalet om Forholdstalsvalgmaadens Indførelse til Folketinget maa staa i Forbindelse med en almindelig Forfatningsrevision, og en saadan foreligger jo ikke her. I det hele vil jeg sige, at Kravet om Forholdstalsvalg i og for sig ikke tilfredsstiller mig. Jeg mener, at dette Kravs Opfyldelse vil bidrage til yderligere end hidtil at opløse vort Folk i mange Smaagrupper og Smaapartier, vi trænge meget mere til Samling i vort Folk end Splittelse. Indførelse af Forholdstalsvalg vil, som sagt, opløse vort Folk i en Mængde bitte smaa Partier og Grupper, som kun kan være til Skade for en jævn og rolig Udvikling. — Det ærede Medlem beklagede sig over den forhaandenværende Tilstand, idet han paastod, at Mindretallets Stemmer rundt omkring i Kredsen livsvarigt ere uden Betydning. Saadan maa det ærede Medlem ikke se paa Mindretallet, Mindretallet maa have den Opgave at arbejde sig op til at blive Flertal. Saadan har det været i mange Kredse, og saadan vil det blive ved. Og ikke blot i vort Land, men i alle parlamentariske Lande sætte Mindretallet en Ære i at kæmpe for, at de Anskuelse, de have, kunne opnaa Flertal. Det forekommer mig, at Højre ikke i saa Henseende skulde skille sig ud fra alle andre Partier med Hensyn til Haabet om, at de ved en energisk Agitation for deres Anskuelse kunde vinde Flertal i de forskellige Kredse.

Men, siger det ærede Medlem, det er jo det værste ved denne Sag, at Højre skal betale Gildet ved at opgive konservative Garantier. Jeg blev noget forundret ved at høre den Udtalelse, for det kan dog ikke være ukendt for det ærede Medlem, som fører Ordet for Højre i denne Sag, at der indenfor hans egen Lejr, mellem hans egne nærmeste Venner, er Folk, som tage stærkt til Orde for at forandre dette Tings Sammensætning. Jeg behøver blot at nævne Udtalelser, som kom frem i Folketinget under Forhandlingen om denne Sag, og med den højttærede Formands Tilalelse skal jeg citere nogle ganske enkelte Udtalelser af Folketingsmanden for Københavns 6te Valgkreds (Hammerich). De findes Sp. 1924 i Folketingstidenden for 30. November 1909 og lyde saaledes, at de i de Rækker, hvori han staaar, „ere fuldt klare over, at der maa gøres et alvorligt Forsøg paa at naa en Forstaaelse om en Grundlovsendring, og ogsaa, som jeg sagde, at Højre, for at naa en tilfredsstillende Ordning med Hensyn til Folketinget, maa være villigt til at gøre Indrømmelser ogsaa med Hensyn til Landstingets Sammensætning, hvor vi da ogsaa maa tænke os, at det ikke kan være udelukket at søge et andet Grundlag for særlig Valgret end Skatteydelsen“. Folketingsmanden for Fredensborg (Johan Knudsen) udtaler ved samme Lejlighed følgende, som findes Sp. 1959—60: „Kunde der derfor findes en Form, som brød med Besiddelsen som Valgretsgrund og i Stedet sikrede Landstinget Repræsentation for baade de Statsinteresser, som de kongevalgte skulde have repræsenteret, og for de Erhvervsinteresser, som de privilegerede skulde være Udtryk for, da vil jeg med Glæde hilse en saadan ny Form“. Og han udtaler: „Jeg kunde tænke mig, at Statshensynene fik deres naturlige Repræsentation i Delegerede fra Skole og Kirke og saa Universitetet, som det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Borgbjerg) synes at have saa meget imod, fra Hær og Flaade, fra Dommerstanden o. l., medens Erhvervshensynet skete Fyldest ved Repræsentanter, udpegede af Erhvervenes egne Organisationer, Repræsentanter altsaa for Omsætning og Frembringelse paa Land og i By“. Men ogsaa udenfor Rigsdagen have Højres Ordførere talt meget stærke Ord om en Forandring ogsaa af dette Tings Sammensætning. Jeg skal nævne en Udtalelse, som faldt den 3. December 1910 fra en af Højrepartiets Kandidater, Overretssagfører Einar Hansen, som udviklede, hvorledes